

AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 140.

MELLÉKLET: 1 db

TÁRGY: Javaslát a helyi személyszállítási közszolgáltatással kapcsolatos döntések meghozatalára

E L Ő T E R J E S Z T É S

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK

2021. december 16-i RENDES ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Ács Rezső polgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

dr. Varga András osztályvezető

ELŐADÓ:

Magyar Károly igazgatóságvezető

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság

HATÁROZAT SZÁMA:

.../2021. (XII...) GVB határozat

TÖRVÉNYESSEGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Terjedelem: 1 + 5 oldal

Tisztelt Közgyűlés!

I. Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Gemenc Volán Rt., mint a VOLÁNBUSZ Zrt. jogelődje között 2004. november 11. napján megkötött, több alkalommal módosított helyi Közszolgáltatási Szerződés – a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 24. § (5a) bekezdésének figyelembevételével – legfeljebb 2020. december 31. napjáig volt fenntartható.

A közszolgáltatás 2021. január 1. napjától való további ellátása érdekében az Önkormányzatnak, mint ellátásért felelősnek, döntést kellett hoznia. A döntéshozatal során különösen az 1370/2007/EK rendeletre, valamint a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (továbbiakban: Sztv.) rendelkezéseire tekintettel kellett eljárni.

Az 1370/2007/EK rendelet 5. cikk (5) bekezdése alapján a szolgáltatásnyújtás megszakadása vagy ilyen helyzet közvetlen kockázata esetén az illetékes hatóság (jelen esetben az Önkormányzat) sürgősségi intézkedést hozhat. A sürgősségi intézkedés közszolgáltatási szerződés közvetlen odaítélése, közszolgáltatási szerződés meghosszabbítására vonatkozó hivatalos megállapodás vagy meghatározott közszolgáltatások nyújtásának előírása formájában hozható meg. A közszolgáltatási szerződés sürgősségi intézkedés keretében való odaítélésének időtartama vagy annak meghosszabbítása, illetve előírása nem szólhat két évnél hosszabb időtartamra.

Az Sztv. 24. § (4) bekezdése értelmében az ellátásért felelős Önkormányzat az 1370/2007/EK rendelet 5. cikk (5) bekezdésével összhangban közvetlenül bízta meg a közszolgáltatással az általa kiválasztott és a feladatot vállaló közlekedési szolgáltatót, ha

- a) a pályázati vagy ajánlatkérésen alapuló eljárás megfelelő pályázat, illetve ajánlat hiányában eredménytelenül zárult, vagy
- b) a szolgáltatás megkezdése a pályázati vagy ajánlatkérésen alapuló eljárás keretében kiválasztott közlekedési szolgáltatóval ellehetetlenült, vagy
- c) a korábbi közlekedési szolgáltatóval megkötött közszolgáltatási szerződés azonnali vagy idő előtti felmondásának van helye, vagy
- d) egyéb okból veszélybe kerül a közszolgáltatás folyamatossága.

A (4) bekezdés szerinti esetekben a közszolgáltatás folyamatos ellátásának biztosítása

- a) a közszolgáltatási szerződés megkötésével vagy annak közös megegyezésen alapuló módosítására irányuló új eljárás lebonyolításával, vagy
- b) meghatározott közszolgáltatások nyújtásának előírásával valósulhat meg.

A fenti lehetőségek közül – jogtechnikai szempontokat figyelembe véve – a VOLÁNBUSZ Zrt. a közvetlen megbízáson alapuló új közszolgáltatási szerződés megkötését javasolta az Sztv. 24. § (4) bekezdés d) pontja alapján.

Fentiekre tekintettel - Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése hatáskörében eljárva - Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármestere az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében

megalkotott, a polgármesteri határozat meghozatalának időpontjában hatályban levő, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendeletre tekintettel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított feladat- és hatáskörében eljárva a 779/2020. (XII.18.) sz. határozatában az autóbusszal végzett menetrend szerinti helyi személyszállítási közszolgáltatás Szekszárd Megyei Jogú Város közigazgatási határain belül történő ellátására a Volánbusz Zrt-t, mint szolgáltatót az Sztv. 24. § (4) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján a helyi személyszállítási közszolgáltató kiválasztására irányuló pályázat érvényes és eredményes lebonyolításáig, de legfeljebb 2022. december 31. nap 24.00 óráig közvetlenül megbízta.

A hivatkozott polgármesteri határozat 2. pontja felhívta a Polgármesteri Hivatalt, hogy a Volánbusz Zrt-vel egyeztetve készítse elő a közszolgáltatási szerződést és terjessze azt a közgyűlés elé jóváhagyásra. A Volánbusz Zrt. által készített tervezet több alkalommal egyeztetésre került a felek között, így az előterjesztés mellékletében már a Volánbusz Zrt. által elfogadásra javasolt tervezet olvasható.

II. Az ellátás folyamatosságának biztosítása mellett szükséges megindítani a közlekedési szolgáltató kiválasztására irányuló újabb pályázati eljárást. Az Sztv. 23. §-a tartalmazza a belföldi személyszállítási közszolgáltatás végzése kapcsán a közlekedési szolgáltató kiválasztására vonatkozó szabályokat. A szolgáltató kizárólag közszolgáltatási szerződés keretében bízható meg. A közszolgáltatási szerződést az Sztv. pályázatra vonatkozó szabályai szerint kell megkötni. A pályázat nyilvánosan, a verseny tisztaságát és átláthatóságát bárki számára biztosító módon zajlik. A vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK rendelet 7. cikk (2) bekezdésében előírt előzetes tájékoztatási kötelezettség¹ teljesítését követően a pályázati felhívást az ellátásért felelősnek a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben, az ellátásért felelős hivatalos honlapján, továbbá az önkormányzatnak a helyben szokásos módon is közzé kell tennie a pályázat benyújtási határidejét legalább 60 nappal megelőzően. A felhívásban tájékoztatást kell adni a pályázaton való részvétel és a pályázati kiírás beszerzési lehetőségének feltételeiről, az ajánlattétel határidejéről, az elbírálás módjáról és szempontjairól, az eredményhirdetés és a szerződéskötés legkésőbbi időpontjáról, a szolgáltatás megkezdésének határnapjáról, valamint a szerződés időtartamáról. A pályázatok elbírálásáról az ellátásért felelősnek a beérkezett pályázatok adatait összegző és a döntés részletes indokolását ismertető emlékeztetőt kell készítenie a pályázat eredményének kihirdetéséig.

¹ Minden illetékes hatóság meghozza a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy legalább egy évvel az ajánlati felhívás közzététele előtt vagy egy évvel a közvetlen odaítélés előtt az Európai Unió Hivatalos Lapjában legalább a következő információkat közzétegyék:

- a) az illetékes hatóság neve és címe;
- b) a tervezett odaítélési mód;
- c) az odaítélés tárgyát képező lehetséges szolgáltatások és területek.

Fentiekből jól látható, hogy a pályázati eljárás lebonyolításának ideje miatt rövid időn belül meg kell kezdeni a pályázat előkészítését.

III. A közszolgáltatási szerződéssel kapcsolatos egyeztetések során felmerült a meglévő menetrend felülvizsgálatának kérdése is. A szolgáltató által a korábbi évek teljesítményi adatairól készített beszámolókból jól látható, hogy viszonylag állandó költségek mellett a helyi közösségi közlekedésből származó bevételek folyamatosan csökkennek. Ennek több oka is van: a menetjegyből és a bérletből származó bevételek csökkenése, általában kevesebb utasszám, pandémia miatti további utasszám csökkenések. Az állandó költségek és a bevételek közötti különbséget (veszteséget) viszont a megrendelőnek, azaz az önkormányzatnak kell megtéríteni, ami jelentősen terheli az éves költségvetést. Az alábbi szempontokat figyelembe véve kértük a szolgáltatót a menetrend felülvizsgálatára:

- A helyi és helyközi járatok összehangolása, melyre a helyi tarifatermékek is érvényesek lehetnek. Ennek keretében egyes helyközi járatok a megszokott városi útvonalaktól eltérően a helyi járatok útvonalát is érintve, a helyijáratokat kiegészítve tárná fel a települést.
- Illeszkedjen a többműszakos munkarendhez és az iskolák munkarendjéhez.
- Mivel a diákok esetében is megfigyelhető az utasszám csökkenés, ezért törekedni kell arra, hogy vonzóvá tegyük a közösségi közlekedést az ő számukra is.
- Nem utolsó sorban pedig a menetrend módosítással csökkenjen az önkormányzat ellentételezési kötelezettsége.

Fentiek figyelembevételével a szolgáltató készített egy előzetes javaslatot, mellyel mintegy 60 ezer km/év teljesítmény csökkenés és 5 db autóbusz rendszerből való kinyerése válna lehetővé. Ez a módosított menetrend mintegy 50-60 millió forinttal csökkentené éves szinten az önkormányzat ellentételezési igényét.

A helyközi járatok bevonása azonban további intézkedéseket kíván:

Az Sztv. 5. § (3) bekezdésében foglaltak alapján az önkormányzatok a közlekedésért felelős miniszterrel megállapodást köthetnek a helyi személyszállítási közszolgáltatások regionális vagy elővárosi személyszállítási szolgáltatásokkal –helyi díjszabással – történő ellátására vonatkozóan. Ez esetben a helyközi autóbuszjáratokkal végzett helyi személyszállítási szolgáltatás megrendelője a helyközi személyszállítási szolgáltatásokért felelős minisztérium, jelenleg az Innovációs és Technológiai Minisztérium. A helyközi személyszállítási szolgáltatót – az Önkormányzat és az ITM között létrejött szerződés alapján – az ITM bízza meg a helyi személyszállítási közszolgáltatások helyközi személyszállítási szolgáltatásokkal történő ellátásával kapcsolatos feladatok ellátására. Ezzel egyidejűleg az Önkormányzat és az ITM között megkötött szerződésben a Minisztérium előírja az Önkormányzat részére a helyközi szolgáltatónak a helyközi autóbuszjáratokkal végzett helyi személyszállítási szolgáltatás biztosításáért járó ellentételezés összegét. Az Önkormányzat által fizetendő díj meghatározásakor a szolgáltatásba bevont vonali költségekből kell kiindulni, és az alábbi költségsorokat kell figyelembe venni:

- az üzemeltetés közvetlen személyi jellegű költsége,
- üzemeltetés közvetlen anyag költsége,
- üzemeltetés közvetlen egyéb költsége,
- közvetlen karbantartási költség.

A költségek 10 %-a kerül figyelembe vételre, a helyközivel ellátott helyi kilométerek arányában.

A jelenlegi gyakorlat az, hogy Szekszárd MJV Város közigazgatási határán belül az utazóközönség a helyközi autóbuszjáratokat a helyijáratokkal közös szakaszokon helyi menetjeggyel, helyi utazásra is igénybe veszi, azonban az Önkormányzat nem rendelkezik erre vonatkozó megállapodással az Innovációs és Technológiai Minisztériummal. A szolgáltató jelezte is az önkormányzat irányába, hogy amennyiben a hivatkozott megállapodás nem került megkötésre, úgy ezen gyakorlatot fel kell függeszse. A helyközi járatok ez esetben is továbbra is igénybe vehetők helyi utazásra – a menetrendjükben szereplő megállóhelyek között -, viszont helyi díjszabás helyett kizárólag a helyközi díjszabás alapján. Megjegyzem, hogy a fentebb leírt számítási metódus alapján, a jelenleg a helyijáratos megállók is érintő helyközi járatok igénybevétele után mintegy 26-28 millió Ft-ra becsülhető az a költség, amit az önkormányzatnak kellene megtéríteni.

A többszöri egyeztetés után nyilvánvalóvá vált, hogy rövidtávon úgy tudja az önkormányzat a szolgáltatásból eredő veszteséget csökkenteni – díjemelésre most nincs jogszabályi lehetőség -, ha összehangolja a helyi és a helyközi járatok közlekedését. Ehhez elengedhetetlen a kapcsolat felvétele az ITM-el, a szükséges megállapodás megkötése érdekében.

Fentiek alapján kérem Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslatok elfogadására.

Szekszárd, 2021. december 9.

***Ács Rezső
polgármester***

Határozati javaslat

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése .../2021. (...) határozata a helyi személyszállítási közszolgáltatás ellátásáról

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése

1. az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja a Szekszárd MJV Önkormányzata és a VOLÁNBUSZ Zrt. közötti közszolgáltatási szerződést a helyi személyszállítási közszolgáltatási feladatok 2021-2022. évi ellátására vonatkozóan.

Határidő: határozathozatal napja

Felelős: Ács Rezső polgármester

2. felhívja a polgármester a közszolgáltatási szerződés aláírására.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Ács Rezső polgármester

3. felhívja a Polgármesteri Hivatalt, hogy készítse elő a helyi személyszállítási közszolgáltató 2023. január 1-től történő kiválasztására irányuló pályázati felhívást és az eljáráshoz kapcsolódó alapadatokat jelentesse meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Határidő: 2022. április 30.

Felelős: dr. Gábor Ferenc jegyző

4. felhívja a Polgármesteri Hivatalt, hogy a közszolgáltatóval egyeztetve - a helyi személyszállítási közszolgáltatás takarékosabb ellátása érdekében – tegyen javaslatot a hálózat és a menetrend módosítására, a helyijáratok helyközi autóbuszjáratokkal való kiegészítésével. Felhívja továbbá a Polgármesteri Hivatalt, hogy a helyközi autóbuszjáratokon végzett helyi személyszállítási szolgáltatás biztosítása érdekében vegye fel a kapcsolatot az Innovációs és Technológiai Minisztériummal és a szolgáltatás igénybevételhez szükséges szerződés-tervezetet terjessze a közgyűlés elé.

Határidő: 2022. április 30.

Felelős: dr. Gábor Ferenc jegyző